

למייה אל ערג'א ואח'

עשי' ב"כ עו"ד נעה שטיין ואח'

האגודה לזכויות האזרח בישראל, ירושלים

טל. 6521218 פקס. 6521219

העות רות

ג א ז

מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון

על ידי פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים ירושלים

המשיבהודעה משלימה מטעם המשיב

1. בהתאם להחלטת כבוי הנשיא ברק מיום 23.6.03, מתכבד המשיב להגיש לבית המשפט הנכבד הودעה משלימה מטעמו.
2. עניינה של העתירה בטענת העותרות כנגד הצבען של חסימות פיזיות, שהוקמו בין בית ג'אלא ובין כביש שקצחו האחד בירושלים וקצתה الآخر בדרכ' מס' 60, היא מדובר בחיבורת את ירושלים עם חברון (להלן – **הדרך תמחברות**). מטרתן של חסימות אלה, היא לסייע את ה"כתר" שהטיל צה"ל על בית לחם ובית ג'אלא (שטחי הרשות הפלסטינית), בכך שהן מונעות יציאה וכניתה חופשית של התושבים **ברכב** מבית לחם ובית ג'אלא דרך השכונה בה מתגוררות העותרות 1. מדובר בשכונה המערבית של בית ג'אלא, הנמצאת משני עברי של הדרך תמחברות, והמונה כמה מאות תושבים.
3. בעתייה, בדיון הקודם בפני בית המשפט הנכבד, שהתקיים ביום 27.4.03, וכן במסגרת בקשה מיום 16.6.03 לקבעת מועד דיון דוחוף בהסכמה, העלו העותרות טענות שונות, הנוגעות לחדר אפשרויות המעבר בין השכונה שבת מתגוררות העותרות ובין בית ג'אלא. בין הטענות שהוצעו ניתנו למינן טענות הנוגעות למצבה הפיזי של הדרכ' **"העיקפת"**, החיבורת את השכונה לבית ג'אלא דרך מחשום ולגבי, טענות בדבר הקשי להعبر חולים, נכים וקשיישים בעורף רכבי חירום, חוסר האפשרות של תושבים שאינם בעלי רכב להשתמש בתחבורת הציבורית, פגיעה במתן שירותים בשכונה ועוד.

4. על מנת לבחון מקרוב את טענותיה של העותרת, קיים התי"מ סיור ביום 28.5.03 בשטח השוא העתירה. בסיוור נטו חלק גם נציגי החטיבה המרכזית, נציג מפקדת התיאום והקשרו ונציגי לשכת היושם המשפטי של אזרח יהודה והשומרון.

לא לモור יהיה לצין, שמחסיר בשטח הסתבר לח"מ, כי לא כוארה חלק מהטענות שבעלות על ידי העותרות מופרזות, וחילקו אף אין עלות בקנה אחד עם העובדות בשטח – כי שיפורט להלן.

המעבר הרגלי בין בית השפונה ובין בית ג'אלא

5. השכונה הינה למעשה הרחוב המערבי ביותר של בית ג'אלא.

6. הסיור הعلاה, כי בינו לבין בעתירה, אין כל בעיה ממשית במעבר רגלי בין השכונה לבין בית ג'אלא. החסימות הפיזיות שנפרשו לאורך חלקה המזרחי של השכונה הן חסימות שנובחות נמוך, שמטרתו הבלעדית היא מניעת מעבר כלי רכב. אין כל קושי, לא כל שכן – מניעה – לעبور בין אותן חסימות פיזיות בהליכה רגלית. בסיוור עצמו נצפו אנשים עושים זאת ללא כל קושי.

לא לモור יהיה להפנות את בית המשפט הנכבד לתמונות שצורפו לעתירה עצמה – נספחitem ע/2, ע/5, ע/6 ו-ע/7, תמונות המדוברות בעד עצמן.

7. זאת ועוד, החסימות עצמן מצויות למרחק של עשרות מטרים מבני השכונה, או לכל היותר מאות מטרים בודדים מבית מסויים, כך שמדובר למרחק הליכה קצר מהבטים לחסימות, למרחק שאינו מכבד יתר על המידה.

8. בנוסף, כפי שכבר הובחר בתגובה הקודמת מיום 24.4.03, מוחסם ה-D.C.O. עצמו פרווה לתנועה רגלית חופשית. לעניין זה התמונות שצורפו כנספח ע/ג לעתירה מדוברות בעד עצמן.

9. מכאן, שהמצג העובדתי המפורט בעתירה בנווע לקיומה של הפרעה ממשית לתנועה הרגלית בין השכונה לבין בית ג'אלא אינו מדויק, וזאת בלשון המעטה.

אפשרות לחניית כלי הרכב של תושבי השכונה מטעם המזרחי של החסימות

10. כפי שפורט בתגובה הממשלה, קיימת כוונת הכרח ביטחוני בקיומו של ה'כתר' על בית לחם ובית ג'אלא, שימנע יציאה וכניתה חופשית מערים אלה. בכלל, תושבי שני יישובים אלה אינם יכולים לצאת מעיריהם, וזאת ללא שיש בהם "היתר תנוצה בכתר" מטעמו של המפקד הצבאי.
11. עוד נדגיש, כי לעת הזו, לאחר שהשליטה הביטחונית על בית לחם ובית ג'אלא הועברה לרשות הפלסטינית, הוצרך בקיומו של כתר חזק עליהם רק גבר, וזאת על מנת להבטיח שלא יצאו מהן ברכב מפגעים ומטעני חבלה, וזאת בעיקר לכיוון ירושלים, המזוהה במתחם של דקות נסעה ספורה מהמקום.
12. תושבי השכונה, שנחנים מכך שבתייהם מצויים מחוץ לאזור עליו הוטל כתר, רוצים "ליהנות משני עולמות". מחד גיסא, הם מעוניינים שרכביהם יוצבו מחוץ לתהום הכתר על בית לחם ובית ג'אלא, וזאת מטעמים מוגנים, ומайдן גיסא, הם מבקשים לחייכנס וליצאת מאזור הכתר על בית לחם ובית ג'אלא עם רכבייהם.
13. כיוון שהחסימות הפיזיות מצויות בסמוך יחשית לבתייהם של תושבי השכונה, ונמצא כי אין בעיה ממשית לעبور אותן באופן רגלי, מAMILא אין כל מניעה שההתושבים יכנסו את כל מבניוניהם לתהומי בית ג'אלא דרך קבע, וכי בשעות הערב והלילה יחנו את מכוניותיהם מצידן המזרחי של החסימות הפיזיות, באזור הנטון תחת כתר.
- אם יעשו התושבים כן, מAMILא הם יוכלו לנוע באופן חופשי ברכב בתחום בית ג'אלא ובית לחם, כאשר ב寥ות הרכב עצמו יchner מרחק קצר יחשית מבתייהם בשכונה (לMOREר יהיה להזיך, כי גם במרכז ערים מסוימות בגוש דן בישראל נאלץ לעיתים תושב העיר להחננות את רכבו למרחק מסוים מביתו).
- אכן, הדבר ימנע מתושבי השכונה תנועה עם מכוניותיהם באזור שמחוץ לכתר, אולם כאמור הם אינם יכולים להחזיק את המקל משני קצותיו.
- לMOREר יהיה לציין, שנראה שתושבי השכונה מעדיפים, מסיבות ברורות, להשאיר את רכבייהם מחוץ לבית ג'אלא, וזאת על חשבו פגיעה מסוימת בנוחיות התנועה בתוך בית ג'אלא.

לטענה כי תושב השכונה אשר אין ברשותו רבב לא יוכל להיעזר בתחבורת ציבורית

14. דין טענה זו להזחות מכל וכל, שכן בסיוור הבהיר לח"מ כי לא רחוק מצדיו המזרחי של מחסום ה-D.C.O., הפתוח לתנועה רגלית של תושבי השכונה, מצוייה תחנת מוניות שוקקת, המשמשת את תושבי השכונה.

כאמור, אין נמנעת מהתושבים האפשרות לחצות ברגל את החסימות הפיזיות ולהיכנס לבית ג'אלא, וליהנות משירותי המוניות והתחבורה הציבורית האתרים שבעיר, המגיעים לאזור שמעבר לחסימות.

מעבר חולים באمبולנסים דרך מחסום ה - D.C.O

15. במהלך הסיוור שהתקיים, כאמור לעיל, הבהיר כי גם כיום חולים עוברייט באמבולנסים דרך מחסום ה-D.C.O. מדובר בהגעה של אמבולנס מאותן מכפרים הסמוכים, המזויים באזורי שמחוץ לכתר אל מחסומים, והעברה בשיטתו ("גב אל גב") של חולה אל אמבולנס ש מגיע למתחם מתחם בית ג'אלא.

במהלך הסיוור ביום 28.5.03 אף נצפתה העברת חולה בין אמבולנסים בהתחאם לאמור לעיל, וניתן היה לחתרשים כי העברה מסוג זה לוקחת זמן קצר יותר - הוא משך הזמן הנדרש לשם העברת אלונקה מאמבולנס לאמבולנס.

לא זו אף זו, ברי כי קיימת גם האפשרות לנסיעת אמבולנסים בדרך העוקפת, שמשך הנסעה בה אין עליה, ברגיל, על 15 דקות.

מצבה הפיזי של דרך וולגיה

16. במהלך הדיוון שהתקיים בעתירה העלו העותרים טענות בעניין מצבה הפיזי הירוד של הדרך העוקפת, המאפשרת נסעה מהשכונה לתוך בית ג'אלא דרך מחסום וולגיה, ואף המציגו בבית המשפט הנכבד תמונות שצולמו על-ידם.

17. אכן, ממצאי הסיוור גם הלו, כי חלק נכבד מהדרך, מאזור הכפר וולגיה לכיוון השכונה, שופץ לא מכבר. הדרך בחלק זה סלולה ומוצפנת באספלט.

18. בירור שערכה מינהלת התיאום וה קישור עם סגן מנהל מנזר הקרמיוןعلاה, שהם יכולים בקרוב בשיפוץ הדרך מהמנזר ועד לביש הstitial אותה שיפוצה מועצת ולגיה. כמו כן, לא נמצא בסיס לטענות לפיה נסגרת הדרך על ידי המנזר בהתאם לשיקול דעתו.

19. אכן, קיים קטע בעייתי (אם כי עיר לנסייה) בדרך, הוא הקטע ממנו רחוב הקרמיון עד לבית ג'אלא, שאורכו כקילומטר, המצוין בתחום שיפוטה של עיריית בית ג'אלא.

בירור עם מהנדס העירייהعلاה, כי לעירייה אין כעת כסף לשיפוץ חלק זה, אולם נבדקת האפשרות לפיה האיחוד האירופי יתמודם לעירייה כסף לצורך שיפוצו של קטע זה.

העמדה לפיה עיריית בית ג'אלא היא זו שאמורה לשפץ את קטע הדרך הניל, המצוין בתחום שיפוטה, היא סבירה ביותר, והטענה כי על צה"ל מוטלת חובה זו - דין להידחות.

לא זו אף זו, יש לדוחות גם את הטענה הסטטיסטית שמלות העותרות, לפיה גם אם תשופץ דרך וולגיה כולה, הרי שלא יהיה בכך כדי לפטור את מצוקת התושבים. בית המשפט הנכבד אף העיך לעותרים במילך הדיון הקודם כי שיפוצה של הדרך העוקפת הינו פתרון סביר.

זאת ועוד, חסיו רשותן העלה, כי כבר עתה זמן הנסיעה בדרך העוקפת מבית ג'אלא ועד לשכונה, ובכלל זה הנסעה בקטע הבפניי שלה, אין עולה על חמיש עשרה דקות. מדובר בפרק זמן סביר בהחלט, ובנחתה שבעתיד יפתח מחסום וולגיה לצורך מעבר של תושבי השכונה בין, לפי הצעת המש��בים ובההתאם לרשימה הפרטנית של תושבים וכלי רכב שתימצא שם, הרי שיחא בכך משום פתרון לביעות התנועה שהועל בעתריה.

המצאת רשימות תושבי השכונה ומספר כל תרפב של כל משפחה שיופל לעבר במחסומים

21. דרישת צה"ל, לפיה במחסום וולגיה – וכן במחסום ה - O.C.D. בשעות בהן ייפתח – תוצבנה רשימות שמיות של תושבי השכונה ומספרם כל הרכב שלהם, על מנת לאפשר להם, ורק להם, לעברם באמצעות כלי רכבים, הינה דרישת סבירה ביותר, העלה בקנה אחד עם ההכרח הבטחוני העומד בסיסו הכתיר עצמו.

22. העותרות מסרבות להעביר למשיב רשימת התושבים בשכונה ומספרם כל הרכב שלהם. בנסיבות אלה, לא ניתן לממש לעת הזו את ההצעה להקל על תושבי השכונה, שהוצעו על ידי המש��בים בתגובהם לעתירה. מדובר היה בהצעות לפטיחה למספר שעوت מדי יום של מחסום ה-O.C.D. לתנועת כלי רכב של תושבי השכונה בלבד, ואפשרות מעבר של תושבי השכונה דרך מחסום וולגיה בכל רכבים, וזאת מבלתי שידרשו לקבל "היתר תנועה בכתר".

23. במאמר מוסגר בעיר, שהזרישה לפיה רק כלי רכב אחד לכל בית-אב יורשה לעبور במחסומים היא סבירה, וזאת גם היא מהאיוזן הכספי בין צורכי הביטחון לבין צורכייהם של תושבי השכונה. בשכונה יש כמאה בתים, והיתר לכלי רכב רבים לעبور במחסומים בלבד יצירת עומס במחסומים, גם יגביר את הסיכון האינרגטי הטמון בכל יציאה ובכניסה של כל רכב לבית לחם ולבית גיאלא.

24. העובדה שהעתודות מסרבות להעביר למשיב את הרשימות המבוקשות, אותן התבקשו להעביר כבר בחודש אפריל, מצדיקה לדעתנו, כשלעצמה, את דמייתה של העתירה, וזאת מקום שבו כאמור התושבים יכולים להוכיח את רכיביהם מעבר לתחום הפיזיות, או להשתמש בתקבורה הציורית העומדת לרשותם הן בבית גיאלא, מרחק הליכה קצר מבתייהם, והן בכניסה לשכונה, בסמוך למחסום ה-D.C.O.

25. סוף דבר, לאור כל האמור בתגובה הקודמת ובתגובה משלימה זו מתבקש בית המשפט הנכבד לדוחות את העתירה, בהעדך עילית כלשי להתערבותו.

היום, ב' בתמוז, תשס"ג

2 ביולי, 2003

אנדרה בלמן עוזי
סגן בכיר אי' לפיקטיבת המזינה